

FORSVARSMINISTERIET
Bilag:
Sagsbehandler: DIF
Sagsnummer.: 2015/000120
29. april 2015

Rådsmøde (forsvar) den 18. maj 2015 – samlenotat¹

1. Militære CSDP operationer og den sikkerhedspolitiske situation i EU's nærområde

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

Der forventes drøftelse af EU's igangværende militære operationer samt en drøftelse af den sikkerhedspolitiske situation i EU's nærområde (the broader neighbourhood). Danmark deltager grundet forsvarsforbeholdet ikke i gennemførelsen af afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet, herunder militære CSDP missioner.

2. Baggrund

EU har fem igangværende militære CSDP operationer:

EUFOR Althea blev iværksat i december 2004 og har til formål at bidrage til kapacitetsopbygning og træning af hæren i Bosnien og Hercegovina, samt bidrage til i fornødent omfang at støtte de bosniske autoriteter i udførelsen af aktiviteter til at sikre fred og stabilitet.

EUNAVFOR Atalanta blev iværksat i december 2008 og har til formål at bidrage til at afskrække fra, forebygge og bekæmpe piratvirksomhed og væbnede røverier ud for Somalias kyster. Operationen anses for at have bidraget betydeligt til den forbedrede sikkerhedssituation ved Afrikas Horn. Mandatet for operationen blev senest forlænget i marts 2012 og løber indtil udgangen af 2016.

EUTM Somalia blev iværksat i april 2010 og har til formål at bidrage til uddannelsen af somaliske styrker. Mandatet for operationen blev senest forlænget i januar 2013 og løber indtil 15. marts 2016.

¹ Forud for rådsmødet afholdes møde i styringsrådet for det europæiske forsvarsagentur, EDA, hvor Danmark ikke deltager.

EUTM Mali blev iværksat i februar 2013 og har til formål at træne Malis hær og bidrage til styrkelse af kommando- og kontrolstrukturer gennem rådgivning. Operationen anses for at være i positiv udvikling.

EUMAM RCA er den opfølgestykke, der forventeligt skal gennemføre trænings- og mentoringsaktiviteter efter redeployeringen af EUFOR CAR. Den FN-ledede styrke - United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in the Central African Republic (MINUSCA) - der afløser EUFOR CAR, med henblik på at opretholde Safe and Secure Environment, har ikke ressourcer eller kapacitet til at påtage sig denne opgave. EUMAM missionens periodiske mandat forventes at blive 14 måneder.

I forhold til den sikkerhedspolitiske situation i EU's nærområde forventes en bredere drøftelse af de igangværende kriser og konflikter samt EU's og medlemsstaternes indsatser i forhold til de sikkerheds- og forsvarspolitiske aspekter. Af aktuelle emner kan situationen i Middelhavet forventes drøftet.

3. Formål og indhold

Drøftelserne af operationerne er en anledning til at gøre status for EU's militære operationer og give politisk retning vedrørende disse. Drøftelsen af den sikkerhedspolitiske situation i EU's nærområde forventes overordnet at have til formål, at institutionerne og medlemslandene gensidigt udveksler informationer og holdninger om de aktuelle kriser og igangværende og/eller tiltagende konflikter i EU's nærområde, de aktuelle indsatser i forhold til de sikkerheds- og forsvarspolitiske aspekter samt eventuelle kommende indsatser.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelserne forventes ikke i sig selv at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark. Evt. konsekvenser i afledte forslag og beslutninger vil blive vurderet, når de måtte foreligge. Danmark deltager grundet forsvarsforbeholdet ikke i gennemførelsen af afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet, herunder militære CSDP missioner, og deltager ej heller i finansieringen heraf.

8. Høring

Dagsordenen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Danmark deltager som følge af forsvarsforbeholdet ikke i beslutninger vedrørende de militære CSDP-operationer. I forhold til den sikkerhedspolitiske situation i EU's nærområde forventes der at være enighed blandt medlemslandene om de igangsatte civile og militære EU-indsatser. Der er bred opbakning til den opfattelse, at EU står over for alvorlige sikkerheds- og forsvarspolitiske udfordringer i sit nærområde, og at dette gør sig gældende mod øst såvel som mod syd.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter overordnet udviklingen af EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde, men som følge af det danske forsvarsforbehold deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet, herunder de militære CSDP-operationer.

Regeringen deler opfattelsen af, at EU står overfor alvorlige kriser i sit nærområde og at de aktuelle kriser er lige udfordrende om man ser mod øst eller syd.

I forhold til situationen i Middelhavet bakker regeringen op om konklusionerne fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 23. april, der blandt andet indeholder muligheden for en eventuel militær CSDP operation i Middelhavet, som Danmark ikke forventes at kunne deltage i grundet forsvarsforbeholdet, samt en betydelig styrkelse af FRONTEX operationerne Triton og Poseidon, hvor man fra dansk side på nuværende tidspunkt overvejer mulige bidrag

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

De militære CSDP-operationer blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 14. november 2014.